వీణాదేవి

బస్సు కదిలింది

మధ్యాన్నం పన్నెండు గంటలైంది.

నడివయసు సూర్యుడు నిప్పుతో చెలగాటాలాడుతున్నాడు.

మనిషి నిలువునా తగలబడిపోతాడేమోనన్నంత వేడిగా వుంది.

జోళ్ళున్నా కాళ్ళు కాలిపోతున్నాయి.

ఆకలికి కడుపు కాలిపోతోంది.

ఎండకి, ఆలోచనలకీ బుఱ్ఱ కాలిపోతోంది!

మా వారిమీద కోపంతో గుండె కాలిపోతోంది.

మొత్తానికి నేనొక అగ్నిపర్వతంలా వున్నాను. "ఇంత ఎండలో బస్సు ప్రయాణవేఁవిఁటే, నా మొహం" విసుక్కున్నాడు శీను. వాడికి బస్సంటే భయం. ఎండంటే ఎలర్జీ. కాని మా వారి మాట సుగ్రీవాజ్ఞ. ఏ భయం అయినా, ఎన్ని ఎలర్జీలైనా ఆయన మాటకి లొంగాల్సిందే. ఈయన క్రితం జన్మలో బహుశా హిట్లరో, ముసోలినీవో అయివుంటారని నా గట్టి నమ్మకం. "అభిజిత్ లగ్నం అమోఘమైనది. ఏ పనికైనా తిరుగుండదు"– మా మావం గారి ఉవాచ.

నాకు నవ్వొచ్చింది. అంత పెద్ద పేరెందుకూ, ఉప్పరి లగ్నం అంటే సరిపోదా ? ఇంతకీ అది ఎంత అమోఘమైనదైనా నడిరోడ్డుమీద నిల్చోడానికి మాత్రం కాదు. కాని ఏంచేస్తాం. మా వారు హిట్లరు అవునో కాదో కాని యీయనమాత్రం సాక్షాత్తూ హిరణ్యకశిపుడే.

వేసవికాలం మధ్యాన్నం పన్నెండు

గంటలకి బస్సుకోసం వెయిట్ చెయ్యడానికి యింకే శిక్షా సాటిరాదు.

ఎదురుగా గోడమీద కూర్చున్న కాకిపిల్ల - నో రెండిపోయిందేమో - నా నుదుటిమీదనుంచి కారిన చమటవేపు ఆశగా చూస్తోంది. పక్కనే సోడాబండి కింద కారుతున్న నీటిలో రెండు పిచ్చికలు సరిగంగ స్నానాలు చేస్తున్నాయి.

యివేళ, రేపు ఏదైనా లగ్నం వుందా? ఏఁవిఁటీ జనం?

"యీ జనమంతా మన బస్సుకే!" పైకే ఆశ్చర్యపోయేడు. "కాదు. ఆర్.టి.సి. బస్సుకి" అన్నాడు శీను. వెధవ కుళ్ళు జోకులూ వీడూను.

"కొన్నాళ్ళు వారపత్రికలు చదవటం మానీరా" అనేదాన్ని యింకొకప్పుడైతే. కాని యిప్పుడీ ఎండలో ఏవనిపించలేదు తన్నడం మినహా. తన్నేదాన్నో లేదో తెలీదు కాని యీలోగా ఝుయ్యిన దూసుకు వచ్చేసింది మా బస్సు. బ్రేకులులూజో, డ్రైవరు కొత్తవాడో కాని ఆగాల్సిన చోటుకి అర ఫర్లాంగు దూరంలో ఆగింది. ఆడ మగ తేడా లేకుండా అందరం పరిగెత్తేం. మామూలుగా అయితే కొంత వయస్సున్న ఆడవాళ్లు రోడ్డుమీద పరిగెత్తరు. బహుశా సిగ్గుకీ సమయం, సందర్భం వుంటాయేమో.

"తప్పుకో బాబూ. పిల్ల కాలుండిపోనాది. ఆఁ ఆఁ ఎక్కనియ్యవేఁటి ?"

"ఉండవమ్మా. దిగనీవేఁటి ? దిగక బస్సులో వుండిపోతారేఁటి ?"

"ఎవరూ వుండిపోరు. అంతా పోయేవాళ్లవే. తప్పుకో"

"ఆ మూట ఏటమ్మా...వంకాయలా...లగేజవుద్ది...మనుషలకే చోటులేకఛస్తావుంటే మూట లేఁవిఁటమ్మా. పైన ఏయించు. పైన."

ప్రయాణం మాట దేవుఁడెరుగు గాని। బతికి బస్సు దిగుతానా అనిపించింది. ఆ జనం తొక్కిడి చూస్తే. చిన్నప్పుడు చెట్లెక్కడం అలవాటున్నదాన్ని కాబట్టి ఎలాగైతేనేం కాలివేలొకటి పచ్చడి చేసుకొని, చీర ఓ అరగజం చింపుకొని బస్సులో పడ్డాను. చిన్నప్పుడు స్కూళ్లలో ఎన్. సి. సి. లు వగైరా ట్రైనింగు యిచ్చినట్టే బస్సెక్కడం, దిగడం కూడా ఎందుకు ట్రైనింగు యివ్వకూడదూ ?

నేను బస్సెక్కడం,బస్సుస్టార్టవడం, ఆ కుదుపుకి నా తల యినుపకడ్డీకి తపీలుమని కొట్టుకోవటం లిప్తకాలంలో జరిగిపోయేయి. ఎక్కడా సీటు ఖాళీ వున్నట్టులేదు. భగవాన్! యీ ఎండకి తోడు యిలా నిల్చునే వుండాలికాబోలు. అన్నట్టు శీను ఏడీ? ఎక్కేడో లేదో ? డబ్బు, అవసరమైన కాయితాలు వాడి దగ్గరే వుండిపోయేయి. 'టికట్ టికట్' అంటూ మాలకాకిలా అరుస్తున్నాడు కండక్టరు. సగంతోవలో దింపేస్తాడో ఏఁవిఁటో ? యీ శీనుగాడు కనిపించడే.

"ఓ సారి బస్సు ఆపుతారా ?" గట్టిగా అరవాలనుకున్నాను. "ఓ సారి బండి ఆపుబాబూ" గట్టిగా వినిపించింది. అరిచింది నేను కాదు. అదుగో ఆ వెనక ఆవిడ. నేను అనాలనుకున్న మాట ఆవిడ కెలాతెలిసిందో? టెలిపతీ కాదు కదా !

"మా మొగోడు దిగడిపోనాడు. కాస్త బండి ఆపు బాబూ" అంటూ అరుస్తోందావిడ. ఆవిడ గుండు మహా బావుంది. స్వాములారికి చీరకట్టి నట్టుందావిడ.

హోల్డాన్...హోల్డాన్...

బస్సాగింది.

"నువ్వటమ్మా తల్లీ. చంపేశావ్. చూడండి సార్ వీళ్లు తిరపతిలో ఎక్కేరు. ప్రతి స్టేజిలోను అతను దిగిపారిపోతాడు. ఎప్పటికీ రాడు. యీ యమ్మేమో ఆపండాపండని అరుపులు. యిలాగైతే వెళ్లినట్లే బండి. మేమెప్పుడైనా కాఫీ వేడిగా వుంది కాస్తంత ఆలీశం అయితే అరవై అర్జీలు... ఏవమ్మోయ్. యీసారి గనక అతను దిగితే నిన్నూ, సామాన్నీ కిటికీలోంచి యిసిరేస్తాను... ఏడీ అతను..." కండక్టరు కస్సుమంటున్నాడు.

"ఇదిగో యిక్కడే" అన్నట్టు తలుపు తీసుకొని పరిగెత్తుకుంటూ బస్సెక్కేడు ఆ మొగోడు. అతని రెండు చేతుల మధ్య స్టీలు గ్లాసుంది. ఆ గ్లాసుకి కిందా పైనా కాయితమ్ముక్కలున్నాయి. బ్రహ్మరాక్షసుడి ప్రాణాలున్న చిలకని పట్టుకొస్తున్న జానపద హీరోలా అతనా గ్లాసుని అతి భద్రంగా పట్టుకున్నాడు. బస్సులో కూడా పరిగెత్తడంవల్ల ఆ గ్లాసులోని ద్రవాన్ని చుట్టూవున్న వాళ్లందరిమీదా శుద్ధి చెయ్యడానికి పసుపునీళ్లు జల్లినట్టు జల్లుకుంటూ వెళ్లేడు.

"ఏవయ్యోయ్... నిన్నే... ఆఁఆఁ రైట్‌రైట్... మళ్లీ యింకోసారిగాని దిగేవంటే మరింక నేను మంచోణ్ణికాను. తెలిసిందా... యిదేం నీ మామగారి బస్సనుకున్నావాఁ? అయినా అలా స్టేజిస్టేజీకీ కాఫీ తెస్తావు. అదేం కడుపా? కాఫీ హోటేలా?... రైట్... రైట్..."

బస్సు కదిలింది.

"టికట్... టికట్... చిల్లర తెచ్చుకోకుండా బండెందు కెక్కుతారయ్యా... నేనేం చిల్లర దుకాణం పెట్టేనా?... సర్లే..." అన్నట్టు యీ శీను ఏమైనట్టు? యీసారి నేను బస్సాపమంటే నాకూ అన్ని అక్షింతలూ పడతాయేమో! చుట్టూ చూశాను. అల్లదుగో వెనకాల సీట్లో కూర్చుని చెయ్యూపేడు" ఖాళీవుంచేను రమ్మని". అమ్మయ్య యీ ముహూర్తం మంచిదే. కూర్చోడానికి సీటు దొరికింది. అడ్డుగా వున్న అరటిపళ్ల గెలమీంచి గెంతబోయి పక్కనున్న అతని పాదం తొక్కేసి, 'సారీ' చెప్పుకొని సర్కస్

చేసి ఎలాగో మొత్తానికి సీట్లో కూలబడ్డాను.

"దెబ్బ తగిలిందేఁవిఁటీ ?" పరామర్శించేడు నుదురు తడువుకుంటూంటే.

"లేదు" అన్నాను రోషంగా నా దెబ్బకి కారణం వాడే అయినట్టు తక్కున తడువుఁకోడం ఆపేసి.

ముందు సీట్లో కూర్చున్నతను ఫుల్ సూట్‌లో వున్నాడు. ఏదైనా యింటర్వ్యూకి వెళ్తున్నాడేమో! ఏమైనా ఆ టైములో, బస్సులో సూటుని ధరిస్తున్న అతని దగ్గర, తొడుపురుగు దొలిచేస్తూన్నా ఓర్చుకున్న కర్ణుడు తీసికట్టే. కిటికీలోంచి వీస్తున్న గాలి చమటకి తగిలి ప్రాణం ఒక్క నిమిషం హాయనిపించింది.

యీ పక్క కిటికీ దగ్గర కూర్చున్నావిడ చుట్టపెట్టిన డన్‌లప్ పరుపులా వుంది. ఆవిడ పక్కన కూర్చున్నతను ఆవిడ మొగుడే అయితే... భయంకరం ఆవిడ తీసే ఊపిరి చాలు అతను సుడిగాలిలో గడ్డిపరకలా ఎగిరిపోడానికి. అంత సన్నంగా, ఎండుగా, వి త్తనం బీర కాయలా వున్నాడు. "టిక్కట్టులు... తీసుకున్నారా..." సందేహం లేదు. మొగుడే. గోదావరి ఎక్స్‌ప్రెస్, గోల్కొండ ఎక్స్‌ప్రెస్, తమిళనాడు ఎక్స్‌ప్రెస్ కలిసి కోరస్‌పాడితే యింతకంటె యింపుగానే వుంటుంది.

అంత చికాకులోను నాకో పాడు ఆలోచన వచ్చింది. "యీవిడ కడుపుతో వుంటే ఎలా వుంటుందో ?"

"ఉండదు" అన్నాడు శీను సీరియస్‌గా.

మూడోసీట్లో కూర్చున్న ముసలమ్మ డబ్బు తియ్యడానికి నానా అవస్థా పడుతోంది.

ఆవిడ చర్మం ఎండిపోయిన చెట్టు బెరడులా వుంది. మనిషి ఎముక, తొక్క కలిసి ఏడు కిలోల బరువుంటుంది. పుట్టిన తరవాత ఒక్క సుఖమూ ఎరుగని దానిలా అతి దీనంగా వుంది. బస్సు కుదుపుకో, ముసలితనంవల్లో ఆవిడ చేతులు వణుకుతున్నాయి. కొంగుముడి విప్పడానికి పట్టు దొరకడంలేదు.

అయినా అదేం బస్సు! షోరూము వదిలేక ఎప్పుడూ చెంచాడుఆయిలు ఎరగనట్లుంది. పరిగెడుతున్న పిండిమిల్లులో కూర్చున్నట్లుంది.

"తొరగా తియ్యి మామ్మా... ఎక్కడి కెళ్లాల ?"

యీ కండక్టరెవడో గాని మహానుభావుడు ఎప్పుడూ మొహం చీమల పుట్టలా పెట్టాడు. యితన్ని కట్టుకున్న యిల్లా లెవరోగాని ఏ ఉమ్మెత్తపువ్వుల పూజచేసిందో! మానవుడు, పుట్టి నవ్వి ఎరగడు.

"మంగళగిరి" మూలిగిందా ముసిల్ది. బతికున్న మనిషి గొంతుకలా కారుండా ఎక్కడో ఏడు నిలువుల తోతున పాతిన శవంమూలుగులా వుంది.

"హోల్డాన్...హోల్డాన్" తేలుకుట్టినట్టు అరిచేడు కండక్టరు.

మళ్లీ బస్సాగింది.

"యిది మంగళగిరిలో ఆగదమ్మా. దిగు దిగు."

అప్పటికి ఊరు దాటి దగ్గర దగ్గర రెండు మైళ్లు వచ్చేశాం. యిప్పుడిక్కడ దింపేస్తే ఆ ముసిల్దాని గతేఁవిఁటి ?

బస్సులో అందరూ ఆమెవేపే చూస్తున్నారు.

ఇది ఏక్స్‌ప్రెస్. ఆగదు" అన్నాడు కండక్టరు బస్సుదే తప్పైనట్టు.

"ఏలా ?" గొణుక్కుంది.

"అయినా బస్సెక్కేముందే చూసుకోవద్దూ" అన్నాడొకడు.

"ఎవరైనా అడగొచ్చుకదా. అనవసరం లేటు" విసుక్కున్నాడొకడు.

"దిగు. దిగు" అంటూ తలుపు పట్టుకొని నిల్చున్నాడు కండక్టరు.

ఏం చెయ్యాలో తెలీని ముసలమ్మ గాభరాగా నిల్చుంది.

పాపం ! ఏ పిల్లకి ప్రమాదంగా వుండి వెళ్తోందో ! ఎంత అవసరం లేకపోతే ఆ వయసులో యీ ఎండలో బయల్దేరుతుంది ?

"మంగళగిరిలో కొంచెం స్లోడౌన్ చెయ్యండి, దిగిపోతుంది." అన్నాడు సడన్‌గా శీను, అంతవరకు ఎటో చూస్తున్న వాడల్లా యిటు తిరిగి.

"ఎవడో సినీమా హీరో" అన్నట్టు చూశారు బస్సులో అందరూ మావేపు.

"అసలు మంగళగిరికి టిక్కట్టు కొయ్యడానికి వీల్లేద్సార్" అన్నాడు విసుగ్గా కండక్టరు, "ఎవడీ కౌన్‌కిస్కా గాడ"న్నట్టు.

"అయితే విజయవాడకే తీసుకో డబ్బు" అంటూ జేబులోంచి డబ్బు తీశాడు శీను.

"ఆ థేంక్యూరా అబ్బీ. థేంక్యూ" అనుకున్నాను.

బస్సు మళ్లీకదిలింది.

బయట ఎండకి, బస్సువేడికి ఒళ్లంతా జ్వరం వచ్చినట్టైపోయింది.

"అసలు లూ లేడీసు వున్నారే..." కంచుగంట మాట్టాడినట్లైంది. అప్పుడు చూశాను డ్రైవర్ని. ఏమి **style** ! ఆ మధ్య రిక్షావాళ్లకి రిక్షాలు పంచినప్పుడు కలక్టరు రొక రిక్షాతొక్కుతున్నట్టు ఫొటో పడింది. అదిగో ఆ కలక్టరుగారు స్టైల్‌గానే వున్నాడు. బహుశా యితను చిన్నప్పుడు కాన్వెంటులో చదివుంటాడు. అతని అమ్మ నాన్న బావున్న రోజుల్లో, యితన్ని గురించి I.A.S. కలలు కనే రోజుల్లో కాన్వెంటుకి పంపించి వుంటారు. రోజులు మారిపోయి, అమ్మ, నాన్న చెల్లిపోయి డ్రైవరైవుంటాడు.

—యీ లేడీసు— చంపుకు తినేస్తారంటే నమ్మ. బస్సెక్కడం రాదు.

దిగడం రాదు. డబ్బులివ్వడం రాదు. ముప్పావలాకి ముప్పై మూడు ముళ్లు. లారీడు లగేజీ,చంకన పిల్ల, చేతిలో పిల్ల, కడుపులో పిల్ల, ఓ టికట్టుకి నలుగురు–" అంటూ యింత మంచి జోకు యీ మధ్య ఎవరూ వెయ్యనట్టు విరగబడి నవ్వేడు. నవ్వి ఒకసారి వెనక్కి తిరిగి చూశాడు, మేమంతా వింటున్నామో లేదోనని. వింటున్నామన్న నమ్మకం కుదిరేక మళ్లా ప్రారంభించేడు.

''—అసలీళ్లకి బొత్తిగా కామన్ సెన్సు లేదు గురూ. డౌటు లేదు. యితను కాన్వెంటు వెలగబెట్టేడు– బస్సు చూడగానే ఎద్దులాగ బెదిరిపోతారు. పరుగులు, పర్సులు పారేసుకోవడం, కోకలు చింపేసుకోవడం— అయినా యీళ్లకి ఢిల్లీలోలాగ సెపరేట్ బస్సు లెయ్యాలి. ఏటంటావ్—"

అవునన్నట్టు తలాడించేడు యింజను మీద కూర్చున్న తుప్పుజుత్తువాడు.

''—మరీ యీమధ్య దేశంలో యింత మంది ఆడవాళ్లు ఎక్కువై పోయేరేటి? సినీమా హాలుకాడ, కాఫీ హోటల్లో, రైళ్లలో, బజార్లో, ఎక్కడ చూడు లేడీసు— అసలు ఆడదంటేనే అసహ్యం వచ్చేస్తోంది. యిదేదో మహిళా ఏడాదో ఏదోనట. యింక చూడు యీళ్లకి మరీ తిరుగుడెక్కువై పోయింది. మొగోడు సంపాయించి తెస్తే తిని తొంగోక ఎందుకొచ్చిన తిరుగుడు.." అంటూ యింక యీ తిరుగుడు చాలన్నట్లు కేరుమంటూ బస్సాపేశేడు. ఆపి తక్కున కిందకు గెంతేసేడు.

చుట్టుపక్క లెక్కడా ఊరులేదు. మరెందుకాగినట్టు? ఇంజను అంటుకు పోయిందా? బ్రేకులు వదిలేశాయా? కొంపతీసి "పాసింజరు మహాశయులారా?" అంటూ నిల్చుని స్పీచ్ యివ్వడుకదా! థేంక్ గాడ్ యివ్వలేదు.

"ఎవరండీ బాబూ ఆ సిగరెట్టు కాలుస్తున్నది. తొరగా కాల్చేస్తేకాని బండి బైల్దేరదు'' కండక్టరు బాబు వివరించేడు.

సంగతేమిటంటే ఆ కాన్వెంటు డ్రైవరుకి సిగరెట్టు వాసన పడదు. అతనా వాసన అరమైలు దూరంనుంచే ఆల్సేషియన్లా పసికడ్తాడు. భేష్! బావుంది.

కాలుస్తున్న సిగరెట్టుని అటూ, యిటూ తిప్పుతూ, ఆలోచిస్తున్నాడు శీను. వాడికి బస్సెక్కినదగ్గర్నుంచీ వేవిళ్ళవాడిలా వాంతులవుతాయి. యిలాటి ఎమర్జెన్సీలకి రెండు సిక్విల్ వేసుకొని బస్సెక్కిన దగ్గర్నుంచీ దిగే వరకు ఆగకుండా సిగరెట్లు కాల్చేస్తాడు.

అందరూ మావేపే చూస్తున్నారు మహాపరాధం చేసినట్టు.

ఆ క్షణంలో గనక డ్రైవరు అక్కడ వుండి వుంటే శీను చూపుకి మసి అయిపోయి వుండేవాడు.

"పారీరా" అన్నాను నెమ్మదిగా.

బస్సు మళ్ళీ కదిలింది.

ఈసారి దేవుడి దయవల్ల డ్రైవరు స్పీచ్ యివ్వలేదు. బహుశా సిగరెట్టు వాసనకి అతని మూడ్ పాడైపోయి వుంటుంది. అందరూ టిక్కట్లు తీసేసుకున్నారు కూడా. బయల్దేరినప్పుడున్న ఎండంతా ఏమైపోయిందో అకస్మాత్తుగా నల్లటిమేఘం కమ్మేసింది. వర్షంకూడా వస్తుందేమో! అందుకే వాన రాకడ ప్రాణ పోకడా తెలీదంటారు. ఎక్కడో దూరంగా వర్షం పడిందన్న సూచనగా చల్లటిగాలి వీస్తోంది. మేఘంవల్ల వెల్తురు లేక అప్పుడే చీకటి పడ్తోందా అన్నట్టుండడంవల్ల పక్షులన్నీ గబగబా ఎక్కడి మేతలక్కడ వదిలేసి గూళ్ళకి చేరుతున్నాయి. ఎంతదృష్టవంతులు అవి, మనుషుల్లాగా వాటికి అంకింతం అవలేదు వాటి బతుకులు!

వచ్చేజన్మలోనైనా పక్షినైతే బావుణ్ణు!

వచ్చేజన్మ మాట దేవుడెరుగు గాని యీ జన్మంతా యీ బస్సులోనే గడిచిపోయేటట్టుంది అనిపించింది మళీ బసాగేసరికి. మళ్ళీ ఏమొచ్చింది?

రైల్వేగేటు వేసేరు. గేటు కిటు అటు ఆగిన ట్రాఫిక్ అరమైలు పైనే వుంటుంది. అన్ని బస్సుల్లోవాళ్లు దిగి రోడ్డుమీద అదేదో తిరణాలలాగా కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నారు. కార్లలోవాళ్ళు మాత్రం దిగకుండానే మాట్లాడుకుంటున్నారు. మా బస్సులోకూడా ఆడవాళ్లు, డ్రైవరుతప్ప అంతా దిగేరు సిగరెట్లు కాల్చుకోవడానికీ, సోడాలు తాగడానికీ. శీను దిగకుండానే సిగరెట్టు అంటించి విజయగర్వంతో ఓసారి డ్రైవరువేపు చూసి ఫర్లాంగు దూరం వదిలేడు పొగ. గబుక్కున గెంతేసేడు డ్రైవరు ఆ పొగకే తను అంటుకుపోతానేమో నన్నంత గాభరాతో.

ఏదో గొణిగాడు శీను.

"ఏవిట్రా?"

"టు ది హెల్ ఆఫ్ ది ట్రైన్"అన్నాడు సిగరెట్టుని ఎత్తి గ్లాసులా పట్టుకొని దూరంగా వస్తున్న ట్రైనుని చూపిస్తూ. ముప్పావు సిగరెట్టు వుండగానే పారేసి మరోటి అంటించేడు.

"వెర్రా? వికారవా?" కోప్పడ్డాను.

"అదంతే. విజయవాడ చేరేసరికి యీ పాకెట్ అయిపోవాలి.

ట్రైను చూసిన జనం హోలోమంటూ బస్సెక్కేసేరు. డ్రైవరు మాత్రం దూరంగా చెట్టుకానుకుని నిల్చుని మావైపే చూస్తున్నాడు. ఇంతలో ట్రైను సరిగ్గా గేటు దగ్గరకొచ్చి తపీమని ఆగిపోయింది. సిగ్నలు యివ్వలేదుట.

మళ్ళీ గొణిగేడు శీను. ఏవిటన్నాను.

"టు ది హెల్ ఆఫ్ ది స్టేషన్ మాష్టర్" అన్నాడు యింకో సిగరెట్టు తీస్తూ. మేము బస్సుదిగే లోపల వీడికి పిచ్చెక్కదుకదా.

మరో పావుగంటకి వీడి సిగరెట్లు అయిపోయేయి. రైలూ వెళ్ళిపోయింది.

వీడి చేతిలో సిగరెట్టు లేదని రూఢిచేసుకున్నాక డ్రైవరు బస్సెక్కేడు. బస్సు చుట్టూ సోడాలవాళ్లూ, శనక్కాయలవాళ్లూ, జీడిపప్పువాళ్లూ తెగ అరుస్తున్నారు. బస్సు బయల్దేరబోతోంది.

అంతవరకు ఏంచేస్తోందో కాని, అప్పుడే లేచినట్లు తుళ్ళిపడి "ఏయ్, నాలుగు జీడిపప్పు పొట్లాలియ్యి" అంది డన్‌లప్‌పరుపు.

ఆ జీడిపప్పు కుర్రాడికి పది, పన్నెండేళ్ళుంటాయి. మొదటి ఆరేళ్ళు ఎదిగి మరింకఎదగడం మానేసినట్టు వున్నాడు. పుట్టినప్పుడు తప్ప మళ్ళీ గరిటెటు నూనె ఎరగనట్టు అతని జుత్తంతా ఎర్రగా రాగి జుత్తులా మెరుస్తోంది. సన్నగా ములక్కాడల్లాంటి కాళ్లూ, చేతులూ, పెద్ద గుమ్మడికాయంత బొజ్జ, చిన్న గుమ్మడి కాయంత తలతో తల్లికితప్ప ఎవరికీ ముద్దు రానట్టున్నాడు. ఏ అమ్మో కడుపుకరిగి యిచ్చిన నిక్కరులావుంది. పుట్టగానే అన్ని కోరికలూ చంపుకున్న బాలబైరాగిలా వున్నాడు.

వాడు కిటికీ అంత ఎత్తు ఎగిరి నాలుగు పొట్లాలిచ్చి "బేగి డబ్బులియ్యమ్మా. బండి ఎలిపోతోంది అని 'హోల్డాన్' అంటూ బస్సుమీద చేతో బాదడం ప్రారంభించేడు. ఏ 'హోల్డాన్'కి ఆగాలో బస్సుకి తెలుసు. అది నెమ్మదిగా కదుల్తోంది. "చిల్లరున్నట్టులేదు" అందావిడ తలగడ అంత హేండ్‌బేగ్ తడుపుతూ. "డబ్బులమ్మా..." అంటూ వాడాబస్సు పట్టుకొని వేలాడుతూనే వున్నాడు. ఆవిడ చిల్లర లేదంటూనే వుంది. జీడిపప్పు తిరిగి యిచ్చే ప్రయత్నంలో లేదు. ఆవిడ యిచ్చునో మానునో కాని యీలోగా పుట్టినవెంటనే పట్టిన ఆవఁదం తప్ప మళ్ళీ ఏం ఎరగనివాడిలా ఆ పొట్లాలన్నీ ఒక్కసారి విప్పేసి ఒళ్లో పోసుకొని ఆవురావురుమని తినేయడం ప్రారంభించేడు ఆవిడ మొగుడు. అరిగించుకోలేడు కాని లేకపోతే ఆవిడ్నికూడా తినేసేటంత ఆకలి మీదున్నట్టున్నాడు.

"వీడీ బస్సుకింద పడిపోతాడో ఏఁవిఁటో" భయంతో గట్టిగానే అన్నాను.

"ఆఁ. ఏం భయంలేదు. వీళ్ళకివి రోజూ అలవాటే" ఎవరో అభయం యిచ్చేరు.

కాని ప్రమాదం ఒక్కరోజే వస్తుంది ఆ రైల్వేగేటు కొక ప్రత్యేకతవుంది. గేటు కిటు, అటు అరసెంటీమీటరు చోటు లేకుండా లారీలు, బస్సులు, కార్లు, రెండుమూడు వరసల్లో ఆపేస్తారు. గేటు వేసేక ఎవరికీ కదలడానికి అరంగుళం ఖాళీవుండదు. అప్పుడు ఒకడు ఒక అరంగుళం వెనక్కివెళ్తే మరోడు పావు అంగుళం ముందుకి జరగలేడు. ఆ మధ్యలోంచి స్కూటర్లు, సైకిళ్లు వాన పాముల్లా పారిపోతాయి. మా బస్సు అంగుళం అంగుళం కదుల్తోంది.

ఆ కుర్రాడు బస్సు పట్టుకొని వేలాడుతూనే వున్నాడు.

ఆవిడ చిల్లర లేదంటూనే వుంది.

ఆ మొగుడు జీడిపప్పు తింటూనే వున్నాడు.

నా ప్రాణాలు పిడికిట్లో గుబగుబలాడుతూనే వున్నాయి.

ఇంతలో......

ఎదురుగావస్తున్న బస్సుని తప్పించుకొని ఎక్కడినుండి వచ్చిందో అమ్మవారులా ఓ లారీ రావడం, ఆ కుర్రాడు పట్టుతప్పి కిందపడిపోవడం, వాడి ఎముకల పటపటా శబ్దం వినిపించడం ఒక్కసారే జరిగేయి.

కెవ్వున కేకేసాను. కాని శబ్దం రాలేదు.

ఎక్కడి ట్రాఫిక్ అక్కడ బంద్ అయిపోయింది.

అందరూ దిగి చూస్తున్నారు.

అసలిలాటివి చూడ్డానికి మనిషిలో కొంత రాక్షసాంశ వుండాలేమో.

ఎక్కడ భక్తివుంటే అక్కడ దేవుడుంటాట్ట!

ఎక్కడ యాక్సిడెంటైతే అక్కడ పోలీసులుంటారు!

అప్పుడే పోలీసులు లారీ డ్రైవర్ని దింపేసేరు.

"అయినా ఆ గుంటడికంత మొండితనం ఏం? పట్టుకొని వదలడే జలగలాగ" అన్నారొకరు.

"ఏఁవిఁటో! వీడి చావు యిక్కడ రాసివుంది" అన్నాడో వేదాంతి.

"అసలీ లారీ డ్రైవర్లకి ఒళ్ళు తెలీదండి. పట్టపగలే తాగేసి నడుపుతారు" ఒకడు వాపోయేడు, రాత్రి తాగి నడిపితే ఫరవాలేదన్నట్టు.

అంతేకాని వాడికి డబ్బులివ్వకపోవడం ఆవిడతప్పని ఒక్కరూ అన్లేదు.

కొంతసేపటికి ఆ లారీ తప్ప మిగిలినవి బయల్దేరేయి.

"నయం మన బస్సుకింద పడలేదు. అన్నెస సరీ లేట్," అన్నాడు ఫుల్‌సూట్.

చాచి లెంపకాయ కొట్టాలనిపించింది. వాడి ప్రాణంకంటే వీడి బోడిపని ఎక్కువా?

ఆ కుర్రాడ్ని తల్చుకున్నా నా మనసంతా అసహ్యంగా అయిపోయింది. వాడికి అమ్మా, నాన్నా వున్నారో లేదో? ఒకవేళ వాళ్ళ సంసారానికి వీడే ఆదరువేమో? వీడి తరవాతవున్న చిన్న చిన్న తమ్ముళ్ళని, చెల్లెళ్లని వీడే పోషించాలేమో? మరింక యిప్పుడెవరు దిక్కు వాళ్ళకి?

రోజూ అన్నంటైముకి పరిగెత్తుకొచ్చే కొడుకు ఆవేళ రాడనీ, ఆవేళే కాదు శాశ్వతంగా రాడనీ తెలిసిన ఆ తల్లి కడుపుమంట ఎవరార్పగలరు?

బస్సు మళ్ళీ కదిలింది.